

Plan pracy dyrektora NCK na lata 2019-2024

Plan pracy Dyrektora NCK na najbliższe 5 lat to wyzwania w kilku obszarach. Rok 2018 upłynął w instytucji na tworzeniu nowej strategii działalności na najbliższe 4 lata. Efektem przeanalizowania zmian jakie nastąpiły w ostatnim czasie w obszarze kultury, słabych i mocnych stron instytucji, trudności i szans w jej codziennej działalności, było wytyczenie głównych kierunków pracy na najbliższe lata. Kierunki te, to:

- dziedzictwo kulturowe, dbałość o przekaz historyczny miejsc, w których rezydujemy i dzielenie się wiedzą,
- dialog międzykulturowy,
- aktywizowanie społeczności lokalnej i edukacja kulturowa,
- analiza i diagnoza stanu kultury w Regionie Pomorskim i Bałtyckim.

Najważniejszym moim zadaniem i wyzwaniem na najbliższe lata, jako dyrektora i lidera instytucji jest wdrożenie opracowanej strategii, w tworzenie której zaangażował się cały zespół NCK. Pierwszym etapem zmiany stała się reorganizacja instytucji i zmiana struktury organizacyjnej. Powstały nowe działy: **Dział Regionalny, Dział Międzynarodowy i Dział Edukacji i Badań**. Nowa struktura ma odzwierciedlać w jaśniejszy niż do tej pory sposób główny cel istnienia instytucji – upowszechnianie kultury i współpraca kulturalna w regionie Pomorskim i Bałtyckim oraz podjęcie się w większym niż dotąd stopniu roli edukacyjnej, co jest wymogiem czasów, w jakich żyjemy. Na straży spójności zadań uznanych przez Dyrektora i załogę za priorytetowe, stoi na nowo sformułowana misja Nadbałtyckiego Centrum Kultury, która wyznacza kierunek wszystkich działań. Nowo sformułowana misja NCK brzmi:

Ambasador Kultury Regionu Pomorskiego i Bałtyckiego

Wdrożenie strategii będzie wymagało stałego rewidowania planu pracy pod kątem wypełniania misji Nadbałtyckiego Centrum Kultury, które chce nieustannie wzmacniać swoją pozycję nad Bałtykiem, w Polsce, na Pomorzu i w Gdańsku.

Realizując strategię będę koncentrował się na takich obszarach, jak:

- rozwój publiczności, poprawa komunikacji z odbiorcami, obsługa widowni,
- pogłębianie relacji z partnerami,
- budowanie marki,
- poprawa infrastruktury.

W ciągu najbliższych 5 lat jako dyrektor NCK będę pracował nad dotarciem z ofertą naszej działalności do większej liczby odbiorców, pozyskaniu nowych odbiorców oraz poprawianiu jakości naszej oferty .

W celu zdobycia wiedzy o pomorskim polu kultury – ofercie kulturalnej i uczestnikach wydarzeń kulturalnych, Nadbałtyckie Centrum Kultury bierze udział w badaniach publiczności, takich jak: „Oferta i potencjał podmiotów sektora kultury w województwie pomorskim” (we współpracy z Urzędem Marszałkowskim), „Badanie publiczności gdańskich instytucji kultury” czy realizowanych w ramach programu „Bardzo Młoda Kultura”. Przeprowadzamy też własne ankiety badające publiczność.

Biorąc pod uwagę wyniki badań i codzienne doświadczenie, będziemy pracować nad poprawą komunikacji z odbiorcami – zarówno pod względem atrakcyjności udostępnianych treści, wykorzystywania nowoczesnych kanałów komunikacji (facebook, twitter, youtube, transmisje online streaming), jak i uwzględnienia specyficznych potrzeb konkretnych grup odbiorców, np. osób z niepełnosprawnościami czy obcojęzycznych. Wybrane informacje już teraz tłumaczone są na języki: angielski, rosyjski czy ukraiński w celu umożliwienia uczestniczenia w wydarzeniach nowym mieszkańcom Gdańska.

Poszerzeniu publiczności służyć będzie rozbudowa oferty edukacyjnej realizowanej wspólnie ze szkołami i placówkami oświatowymi. Oferta edukacyjna dotyczy głównie zabytkowych siedzib NCK, dziedzictwa kulturowego, uzupełni także program działalności wystawienniczej i koncertowej.

Pogłębienie relacji z partnerami i budowanie marki dotyczy zarówno programu merytorycznego, jak pracy nad pozyskaniem opiniotwórczych patronów medialnych, w tym także wpływowych blogerów czy youtuberów, którzy w dobie Internetu i równoległej wirtualnej rzeczywistości docierają ze swoją opinią do ogromnej liczby odbiorców.

Dwie zabytkowe siedziby NCK – Ratusz Staromiejski i kościół św. Jana są źródłem naszej dumy i decydują o wyjątkowości naszej instytucji. Jako dyrektor będę pełnił nadzór nad kontynuacją projektu "Rewaloryzacja i adaptacja kościoła św. Jana w Gdańsku na Centrum św. Jana - etap II" - RPO WP na lata 2014-2020 oraz pracami konserwatorsko- remontowymi w zabytkowym Ratuszu Staromiejskim, będę sprawował także pieczę nad użytkowaniem obu obiektów.

Ambitne zadania, jakich podejmuje się instytucja wymagają dbałości o pracowników, którzy, nierzadko z poświęceniem, je realizują. Tak jak do tej pory, będę otwarty na podnoszenie kompetencji załogi, udział w kursach i szkoleniach, a także korzystanie z pomocy ekspertów przy budowaniu wybranych projektów. Zakres działań NCK jest bowiem niezwykle zróżnicowany, o czym decyduje zarówno zakres tematyczny programu (Bałtyk, Pomorze, Polska, Gdańsk), jak i różnorodność artystycznych działań (muzyka, sztuki wizualne, literatura, projekty interdyscyplinarne) oraz miejsca realizacji projektów- w naszych siedzibach i poza nimi (także za granicą).

Plany pracy poszczególnych działów:

DZIAŁ MIĘDZYNARODOWY

Celem działalności Działu Międzynarodowego NCK jest przede wszystkim współpraca z różnego rodzaju podmiotami (organizacjami, artystami, grupami nieformalnymi, sieciami) z regionu Morza Bałtyckiego (RMB). W planach działalności działu znajdują się zarówno prezentacje kultury z tego regionu, jak i bieżąca współpraca partnerska, a także projekty wieloletnie finansowane z zewnętrznych funduszy.

Znaczące miejsce w programie Nadbałtyckiego Centrum Kultury zajmują projekty dofinansowane przez Fundusze Europejskie, w których jesteśmy partnerami. Są to projekty innowacyjne, które wpływają na zmiany społeczne, promują dziedzictwo, podnoszą kompetencje, pozwalają poznawać modele funkcjonowania kultury w krajach naszych partnerów, inspirują lokalnych i zagranicznych artystów do wspólnego działania. Nasz aktywny udział w tych projektach wpływa nie tylko na dobrą markę NCK w regionie, ale przyczynia się do budowania tożsamości bałtyckiej. Najważniejsze wieloletnie projekty, w których jesteśmy partnerami to:

South Baltic Food Innovation Culture Actors (SB FICA), FilmNet – South Baltic Film and Culture Network (Filmnet), The Baltic Sea Youth Camp 2019, Memory of Water.

Nowym projektem, w którym partnerem jest także Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego jest **UrbCultural Planning**.

W ramach niedawnej reorganizacji struktury naszej instytucji stworzono dla realizacji tego zadania dedykowane stanowisko **Głównego Specjalisty ds. Partnerstw Strategicznych** odpowiedzialnego za utrzymanie i rozwój ścisłych relacji z kluczowymi partnerami w kraju (MKiDN, Międzynarodowe Centrum Kultury, IAM, Narodowy Instytut Dziedzictwa (NID), Instytut Książki, Instytut Muzyki i Tańca (IMIT), Euroregion Bałtyk, Ambasadory i Konsulaty) i zagranicą (Duński Instytut Kultury, Instytut Szwedzki, Goethe Instytut, Nordycka Rada Ministrów, Rada Państw Morza Bałtyckiego (CBSS), BSSSC (Baltic Sea States Subregional Cooperation, UBC (Związek Miast Bałtyckich), Obszar Priorytetowy Kultura SUERMB.

Współpraca z partnerami strategicznymi stanowi ważny punkt programu długofalowego NCK i ma na celu umocnienie pozycji instytucji w Regionie jako eksperta w kształtowaniu polityki kulturalnej oraz promocji nowych trendów w działalności kulturalnej. Obecność NCK w gremiach podejmujących dyskusje na temat miejsca kultury we współczesnym świecie, wpływa na politykę kulturalną i kształt strategii UE dla Morza Bałtyckiego.

Ramowy plan pracy na lata 2019-24 obejmuje:

- 1) poszerzenie współpracy w RMB (Region Morza Bałtyckiego), w tym utrzymanie współpracy z dotychczasowymi, aktywnymi partnerami oraz poszukiwanie nowych organizacji partnerskich;
- 2) przybliżanie polskiej publiczności kultury krajów nadbałtyckich w formie różnorodnych i atrakcyjnych wydarzeń kulturalnych (**Festiwal „Dźwięki Północy”, Kolory Bałtyku, Nordic Talking Festiwal**);
- 3) dialog międzykulturowy (**Festiwal Kultur „Okno na Świat”**);
- 4) aktywny udział w sieciach międzynarodowych (NBFP, SEN, Fundacja Anny Lindh i inne);
- 5) mapowanie trendów, działań i aktorów kultury obszaru RMB oraz dzielenie się tą wiedzą z innymi komórkami NCK oraz wykorzystywanie jej w praktyce przy realizacji programu instytucji;
- 6) współpraca z polskimi partnerami (instytucjami, artystami, etc) działającymi na rzecz współpracy i upowszechniania kultury państw regionu morza Bałtyckiego.

W latach – 2019-2024 będziemy kontynuować nasze działania jako lider dialogu międzykulturowego na Pomorzu m.in poprzez zaangażowanie w istniejący Model Integracji Migrantów i Migrantek w Gdańsku oraz we właśnie tworzony Model na Pomorzu. Planujemy także nawiązanie kontaktów z kolejnymi partnerami, którzy wesprą nas w realizacji naszej misji.

DZIAŁ REGIONALNY

Zmiana struktury Nadbałtyckiego Centrum Kultury – w tym powołanie Działu Regionalnego – wynika z widocznej zmiany warunków, w jakich obecnie działa instytucja. Sposób funkcjonowania NCK w sytuacji, gdy możliwy jest swobodny przepływ osób i informacji, ewidentnie wymagał skorygowania. Obok prowadzenia zawartej w statucie działalności międzynarodowej (nadbałtyckiej) i regularnej promocji sztuki i kultury Pomorza, konieczny okazuje się powrót do niektórych zadań wykonywanych dawniej pod szyldem Wojewódzkiego Ośrodka Kultury – potrzeba ta wybrzmiała wyraźnie m. in. podczas Kongresu Kultury Pomorskiej w 2017 r. Działacze i twórcy z tzw. interioru nadal potrzebują – i oczekują! – wsparcia dla swojej działalności ze strony większych podmiotów. Dotyczy to m.in. pomocy w pozyskiwaniu funduszy, wsparcia w promocji, udostępnienia profesjonalnej infrastruktury, tworzenia platform służących kojarzeniu ze sobą artystów i aktywistów, etc.

Dlatego w perspektywie kilku najbliższych lat Dział Regionalny powinien wypełnić zdiagnozowaną lukę i stać się merytoryczną, techniczną oraz technologiczną

podporą dla potrzebujących tego podmiotów z terenu Kaszub, Kociewia i Żuław. Proces ten zachodzić będzie stopniowo, bowiem wymaga wypracowania rozwiązań systemowych, zacieśnienia kontaktów z instytucjami i indywidualnymi twórcami, wspólnego przeanalizowania potrzeb, możliwości, pomysłów oraz nadania im priorytetów.

Ponadto, działalność nowo utworzonego Działu Regionalnego NCK zakłada współpracę z poszczególnymi regionami państw nadbałtyckich. Ma to już miejsce np. w ramach dofinansowanego z programu Południowy Bałtyk szwedzko-litewsko-polskiego projektu SB FICA – South Baltic Food Innovation Culture Action; taka kooperacja pozwala na cenną wymianę wiedzy i doświadczeń, buduje wzajemne zaufanie pomiędzy partnerami oraz tworzy okazje do wzajemnego promowania lokalnej kultury i sztuki.

Spośród większych projektów, zaplanowanych do realizacji przez Dział Regionalny w latach 2019 - 2024, wymienić należy:

- **Czytanie Pomorza** – wydarzenia poświęcone turystyce literackiej, czyli tzw. „Literackie wizje lokalne”. To cieszące się ogromną popularnością wycieczki autokarowe po Pomorzu, przygotowywane i prowadzone przez pomorskich pisarzy. Ich pokłosiem jest seria cenionych publikacji pt. „Czytanie Pomorza. Literacki przewodnik po regionie” (do tej pory okazały się 3 tomy, w 2019 wydamy kolejny);
- **promocje książek** – NCK posiada bogatą tradycję w promowaniu książek i ich twórców (na przestrzeni lat naszymi gośćmi byli między innymi nobliści: Czesław Miłosz, Günter Grass, Herta Müller);
- **Kara Remusa czyli Pomorze w podróży** – to nowy projekt, odwołujący się do kaszubskiej epopei Aleksandra Majkowskiego *Žėcé i przigòdė Remusa*. Ambicją projektu jest przygotowanie interdyscyplinarnej oferty upowszechniania dziedzictwa kulturowego Pomorza (Remus jest tu tylko inspiracją i punktem wyjścia). Wieloletni program zakłada prezentację najciekawszych dokonań w dziedzinie kultury (literatura, muzyka, film, sztuki plastyczne i inne dziedziny) powstałych na terenie Pomorza. W skali mikro będzie to upowszechnianie pomorskiej kultury w innych regionach Polski; w skali makro, docelowo – prezentacje zagraniczne. Realizację projektu rozpocznie zintensyfikowanie współpracy z ośrodkami kultury i partnerami w regionie, zbieranie informacji o najciekawszych wydarzeniach i twórcach z terenu oraz promowanie wybranych na naszych stronach internetowych;
- **Pomorski Jazz** – koncerty jazzmanów organizowane w wyjątkowym wnętrzu Centrum św. Jana cieszą się niestabnym powodzeniem wśród pomorskiej publiczności, a z uwagi na to, że tutejsza scena jazzowa należy do najlepszych w Polsce, trzeba i warto pokazywać jej osiągnięcia tu, na miejscu – jako jedno z podstawowych współczesnych dóbr kultury naszego regionu.

- Doroczne koncerty z cyklu „Pomorski Jazz” to także podkreślenie wagi Pomorza jako festiwalowej kolebki polskiego jazzu – wszak to w Sopocie odbył się I Ogólnopolski Festiwal Jazzowy w 1956 r.;
- **Metropolia jest Okey** – coroczne prezentacje trójmiejskich artystów z różnych dziedzin sztuki (sztuki piękne, teatr, literatura, muzyka). W kolejnych latach nastąpi zwiększenie udziału zespołów z woj. pomorskiego, a także – w miarę możliwości – poszerzenie zasięgu prezentacji w innych miejscowościach. Realizacja projektu we współpracy z organizatorami i partnerami spoza Trójmiasta (m.in.: Centrum Kultury w Wejherowie, Tczewie i in.). Planuję, aby ta impreza została najważniejszym świętem kultury naszej wielkiej Metropolii;
- **Metropolia jest Okey w Radiu Gdańsk** – to cykliczne koncerty młodych zespołów z naszej Metropolii prezentowanych na żywo w studiu koncertowym Radia Gdańsk im. Janusza Hajduna. Prezentacje odbywają się przez cały rok.

DZIAŁ EDUKACJI I BADAŃ

Ważnym celem Działu Edukacji i Badań na lata 2019-2024 jest aktywizowanie społeczności lokalnej i edukacja kulturowa w woj. pomorskim. NCK w latach 2016-2018 brał udział jako partner i ekspert w ogólnopolskim, edukacyjnym programie **Bardzo Młoda Kultura** (nazwa projektu: **Sieć Kultury – edukacja kulturowa w woj. pomorskim**), dzięki której zainicjowana została sieć współpracy pomiędzy obszarem edukacji i kultury (liderem programu w woj. pomorskim był IKM). W kolejnych latach zamierzamy nadal umacniać współpracę pomiędzy partnerami projektu oraz partnerami strategicznymi w woj. pomorskim, którzy wykazują się szczególną aktywnością na tym polu działalności. NCK zaangażowało się także na poziomie eksperckim w tworzenie **Gdańskiego Programu Edukacji Kulturowej**, który od 2019 r. ma systemowo objąć nasze miasto i stworzyć skoordynowane działania w obszarze edukacji kulturowej dzięki współpracy podmiotów zajmujących się tym rodzajem aktywności. Nowopowstały Dział Badań i Edukacji zajmie się zaprogramowaniem oferty kulturalnej dla odbiorców różnych grup wiekowych, koordynując działalność edukacyjną w naszej instytucji.

W najbliższych latach pragniemy skupić się na następujących obszarach:

1. **Projekty upowszechniające** - poszerzające i popularyzujące wiedzę z zakresu kultury, sztuki i nauki:
 - cykl prof. Andrzeja Januszajtisa „Gdańskie klejnoty dziedzictwa”;
 - wykłady naukowców nagrodzonych Nagrodą Heweliusza;
 - wykłady z zakresu percepcji sztuki (dr hab. Anny Chęćki).
2. **Projekty z zakresu dziedzictwa kulturowego** – dla których punktem wyjścia są nasze zabytkowe siedziby – kościół św. Jana i Ratusz Staromiejski w Gdańsku. Celem działań jest:

- stworzenie stałej oferty zwiedzania zabytkowych wnętrz ratusza i kościoła św. Jana z elementami warsztatów, skierowanej do różnych grup wiekowych, ze szczególnym uwzględnieniem głównie dzieci i młodzieży;
- stworzenie gry terenowej pomiędzy naszymi siedzibami;
- wydanie dalszych części książeczek edukacyjnych;
- stopniowe odtworzenie i wprowadzenie do stałej oferty autorskich spacerów tematycznych powstałych na potrzeby Bałtyckiego Festiwalu Nauki.

3. Wsparcie i promocja edukacji artystycznej w woj. pomorskim:

- m.in. kontynuacja **cyklu stARTer** – całoroczna promocja młodych, uzdolnionych muzyków z woj. pomorskiego ze szkół muzycznych II st. w Gdańsku, Gdyni i Słupsku oraz Akademii Muzycznej w Gdańsku (m.in. koncerty w Gdańsku i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Słupsku)
- zainicjowanie współpracy z Liceum Plastycznym w Gdyni-Orłowie i promocja uzdolnionej plastycznie młodzieży;
- dalsza współpraca ze Szkołą Baletową w Gdańsku.

4. Szkolenia kadr kultury:

- (m.in. szkolenie z zakresu komunikacji oraz pracy w zespole);
- Udział w polsko-niemieckim projekcie realizowanym przez lidera – Teatr Szekspirowski, którego celem jest sieciowanie oraz wspieranie kompetencji edukatorów z organizacji działających w obszarze kultury z Gdańska i Frankfurtu n/Menem.

5. Działalność edukacyjna tworzona na potrzeby wystaw oraz innych projektów i wydarzeń realizowanych przez NCK, najważniejsze z nich to:

- edukacja plastyczna i ekologiczna w ramach działalności wystawienniczej;
- projekty edukacyjne tworzone w ramach Bałtyckich Spotkań Ilustratorów.

NCK będzie kontynuowało projekty o charakterze badawczym. Obecnie realizujemy projekt **Tradycja dla rozwoju – w poszukiwaniu potencjałów pomorskich kultur regionalnych** (we współpracy z Uniwersytetem Gdańskim). To kontynuacja **Pomorskiego poszerzenia pola kultury**. Udział w projekcie, dostęp do wyników badań, współpraca z profesjonalistami pozwoli nam pozyskać wiedzę o najważniejszych zjawiskach zachodzących w regionie pomorskim i podnieść jakość naszych projektów; Partnerzy zadania to Pomorskie Centrum Badań nad Kulturą UG, Finansowanie: dofinansowanie z MKiDN z programu Kultura ludowa i tradycyjna – dofinansowanie 3-letnie.

Zainaugurowane przed paru laty badania nad stanem kultury w woj. pomorskim, (realizowane z inicjatywy i na zlecenie Departamentu Kultury UMWP w roku 2018) rozwinęły się we współpracy z Centrum Badań UG i będą miały swój „ciąg dalszy” w postaci analizy wyników, wyciągania wniosków i nawiązywania współpracy z jednostkami objętymi badaniami.

DZIAŁ OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Siedzibą Nadbałtyckiego Centrum Kultury jest zabytkowy Ratusz Staromiejski usytuowany przy ul. Korzennej 33/35 w Gdańsku. Drugim obiektem, którym zarządza instytucja jest gotycki kościół św. Jana, który w wyniku prac NCK jest obecnie prężnie działającym centrum kultury pod nazwą Centrum św. Jana profesjonalnie wyposażonym w niezbędną infrastrukturę przy zachowaniu zabytkowego charakteru obiektu i jego cennych dzieł sztuki.

W 2019 roku kontynuowane będą prace w ramach drugiego etapu wieloletniego projektu rewaloryzacji i adaptacji kościoła św. Jana na Centrum św. Jana, finansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Woj. Pomorskiego na lata 2014-2020. Po wykonaniu tych prac zakończy się proces odbudowy kościoła po zniszczeniach II wojny światowej. Równocześnie NCK od roku 2008 prowadzi prace konserwatorsko-remontowe w Ratuszu Staromiejskim, który jak jeden z nielicznych obiektów nie był zniszczony w czasie wojny, co tym bardziej czyni go cennym obiektem o wysokich walorach historycznych i architektonicznych.

W ramach realizowanego obecnie przez NCK projektu pn. „Rewaloryzacja i adaptacja kościoła św. Jana w Gdańsku na Centrum św. Jana – etap II” przeprowadzona zostanie także digitalizacja zarówno zabytkowej bryły kościoła, jak i jego historycznego wyposażenia. Dzięki pozyskanemu materiałowi z digitalizacji będziemy mieli szerokie możliwości wykorzystania go poprzez m.in. stworzenie wirtualnej wycieczki po naszym zabytku, wykonania aplikacji mobilnych, umieszczania informacji na stronie internetowej np. na temat bieżącej informacji o wydarzeniach kulturalnych odbywających się w Centrum św. Jana.

W najbliższych latach do zadań Działu Opieki nad Zabytkami NCK będzie należało:

- sprawowanie nadzoru konserwatorskiego nad stanem zachowania substancji zabytkowej kościoła św. Jana i Ratusza Staromiejskiego poprzez:
 - a. opracowywanie planów realizacji prac konserwatorskich w Ratuszu Staromiejskim i kościele św. Jana, pozyskiwanie funduszy na ich realizację oraz sporządzanie wniosków o ww. dofinansowanie;
 - b. nadzorowanie prac konserwatorsko-remontowych w Ratuszu Staromiejskim i kościele św. Jana;
- upowszechnianie dziedzictwa kulturowego historycznych siedzib NCK - Ratusza Staromiejskiego i kościoła św. Jana poprzez działania o charakterze naukowym, popularno-naukowym i edukacyjnym:
 - a. naukowe opracowanie poszczególnych elementów historycznego wyposażenia kościoła św. Jana i Ratusza Staromiejskiego;
 - b. badania historyczne i kwerendy archiwalne dotyczące obu siedzib NCK;
 - c. wykłady naukowe i popularno-naukowe na temat zachowanego dziedzictwa kulturowego zabytkowych obiektów NCK;
 - d. oprowadzanie po zabytkach NCK – kościół św. Jana i Ratusz Staromiejski;

- e. przygotowanie scenariuszy i prowadzenie lekcji muzealnych w zabytkowych obiektach NCK;
- f. zwiększanie świadomości zwiedzających zabytkowe obiekty NCK na temat ochrony zabytków – poprzez ich konserwację, adaptację i zapobieganiu dewastacji na przykładzie kościoła św. Jana;
- upowszechnianie dziedzictwa kulturowego i osiągnięć kultury regionu pomorskiego i bałtyckiego we współpracy z innymi działami.

